

Mozgókönyvtári ellátás tapasztalatai Baranya megyében

Az itt következő összegzés Kalányos Katalin tanulmányának főbb megállapításait tartalmazza, mely az Oktatási és Kulturális Minisztérium által kiadott Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer című tanulmánykötetében jelent meg. A tanulmánykötetről a Könyvajánló rovatban részletesebben szólnunk.

KSZR előzmények

A kistelepülések és könyvtárunk is igyekezett a kilátástalannak tűnő helyzetet változtatni. A szakfelügyeleti vizsgálatokon helyszíni tapasztalatokat szereztünk, kapcsolatot építettünk ki a könyvtárosokkal, a helyi vezetőkkel, így módon sok hasznos információt és konkrét segítséget tudtunk nyújtani. Néhány példa:

A 2003-as NKÖM-GYISM pályázat menedzselésével szereztük meg a települések bizalmát. Két községi és egy városi könyvtár pályázatához adtunk adatokat, programtervet, stb. A többmilliós pályázati forrásból megújult Pécsvárad, Ibafa és Lánycsók könyvtára.

Ezt követte 2004-ben az NKA állománybővítést célzó KSZR pályázata, melyen könyvtárunk 10 községi könyvtár ellátására 3 millió Ft-ot nyert. 2004 végéig összesen 972 db dokumentumot vásárol-

tunk. A könyvek mellett CD-ROM, DVD, hangkazetta is került a könyvtárak állományába. A dokumentumadatok bekerültek a megyei könyvtár központi adatbázisába is. A támogatás 2005-ben is folytatódott, ennek eredményeként 4 millió Ft-ot fordíthatunk a kistelepülések ellátására.

2004

A többcélú kistérségi társulások megalakulása

A Sellyei Többcélú Kistérségi Társulás 2004-ben Az emeltszintű könyvtári szolgáltatások bevezetését célzó pályázaton nyert összegből 1.112.400 Ft-ot állománygyarapításra fordított. A vásárlás lebonyolításában és a feldolgozásban kérték a segítségünket, 8 könyvtár számára vásároltunk új dokumentumokat. A négy község számára vásároltunk dokumentumokat.

2005

KSZR

Megyei Önkormányzat 2005-ben 1 millió Ft-tal támogatta a kistelepülések ellátását. Ekkor már 22 községi könyvtárnak végeztünk KSZR szolgáltatást, azaz dokumentumvásárlást, feldolgozást, szerelést, majd kiszállítást.

Mozgókönyvtári feladatellátás

Lényegi változást az 5/2005 (I.19. Kormányrendelet) hozott, amely a többcélú kistérségek feladatellátásába a mozgókönyvtári ellátást is beemelte és a feladatot normatív támogatásban részesítette.

A mozgókönyvtári ellátásra 6 kistérség jelentkezett.

A komlói, mohácsi, sellyei, szigetvári kistérségi társulások a Csorba Győző Megyei Könyvtár szolgáltatását rendelték meg.

A siklói kistérségi társulás a Csorba Győző Megyei Könyvtárat és a Siklói Városi Könyvtárat kérte fel a feladatellátásra.

A sásdi kistérségi társulás a Sásdi Városi Könyvtártól és a Mágocsi Községi Könyvtártól rendelte meg a könyvtári szolgáltatást.

A normatíva összege 1.096.500 Ft, megyei normatíva összesen 54.825.000 Ft.

A hat kistérségben, a négy szolgáltató könyvtár 50 községi könyvtár ellátását szervezte meg: 18.147.000 Ft értékű új dokumentum, került a kistérségi könyvtárakba.

A Csorba Győző Megyei Könyvtár ellátó központja 28 községi könyvtár számára 12.549.000 Ft értékben vásárolt dokumentumokat, amely a normatíva 44%-a.

A Sásdi Városi Könyvtár ellátó központja 16 községi könyvtár számára 3.599.000 Ft (22,5%) értékben vásárolt dokumentumokat.

A Siklói Városi Könyvtár ellátó központja 5 községi könyvtár számára 1.999.000 Ft (40%) értékben vásárolt dokumentumokat.

2006

1.228.300 Ft a normatíva községenként 7 kistérségben szerveződik az ellátás, 103 községi könyvtár részvételével. A megyei normatíva összesen 12.528.6000 Ft.

Megyei Könyvtár: 69 szolgáltató hely, 84.752.700 Ft

Sásdi Városi Könyvtár: 19 szolgáltató hely, a támogatás 23.337.700 Ft.

Siklói Városi Könyvtár: 14 szolgáltató hely, a támogatás 17.196.200 Ft,

Mágocs 1 szolgáltató helyen, a támogatás 1 228.300 Ft.

A normatíva összege már felújításra, korszerűsítésre, nagy értékű tárgyi eszközök beszerzésére is fordítható. A korszerűtlen szolgáltató helyek felújítása, infrastruktúra fejlesztése érdekében nagyobb arányt fordítunk erre a célra.

Dokumentumvásárlás:

Megyei Könyvtár: 17 millió Ft, 20%-a.
Siklói Városi Könyvtár: 6 millió Ft, a normatíva 31 %-a.

Sásdi Városi Könyvtár: 4 millió Ft, a normatíva 26 %-a.

Érdekeltség-növelő támogatás: közel 3 millió Ft.

2007

138 településen rendelték meg a szolgáltatást, 179.400.000 a várható normatív támogatási összeg.

Megyei Könyvtár: 100

Sásdi Városi Könyvtár: 20

Mágocs községi Könyvtár: 1

Siklói Városi Könyvtár: 15 településen.

Módszertani problémák:

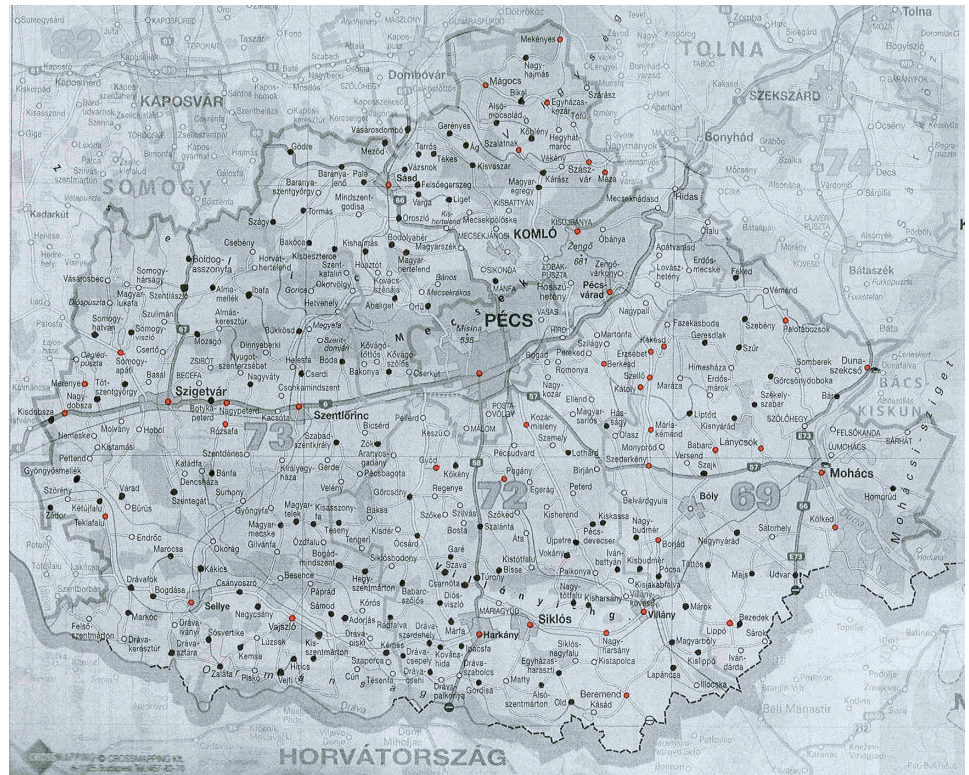
A hirtelen ránk háruló nagy feladat elvégzéséhez nem volt követhető munkamódszer, saját magunk dolgoztuk ki a normatíva felhasználás szabályait, a mozgókönyvtári feladatok rendszerét és alakítottuk ki a munkacsoportot. A jogszabályi előírás szerinti kistérségi megállapodás és a települési önkormányzatokkal kötendő szerződés tervezetét mi szövegeztük meg, Valamennyi kistérségi társulás az általunk megszövegezett kistérségi együttműködési megállapodást használja.

Jelmagyarázat:

Nyilvános könyvtárak
45 község

Mozgókönyvtári
ellátás:
*Csorba Győző Megyei
Könyvtár:* 103 község
*Mágoacs Községi
Könyvtár:*

1 község
Sásd Városi Könyvtár:
19 község
Siklós Városi önyvtár:
14 község

Normatíva felhasználás:
2005

A feladatellátásról valamennyi kistérségi társulási ülésén tájékoztatást tartottunk és javaslatot tettünk a felhasználás, felosztás arányaira. Ennek ellenére kistérségek a normatíva elosztását egymástól eltérően végezték. Emiatt az első év nem volt zökkenőmentes.

A Mohácsi és a Komlói Többcélú Kistérségi Társulás: a normatívát leadja a települési önkormányzatoknak, az együttműködési megállapodásban kötelezi a feleket a normatíva felosztására. Ez elég nagy fennakadást okozott, az önkormányzatok hosszú idő múltával és sok reklamáció után utalták a dokumentumvásárlásra fordítható összeget, ami dömpingszerűvé tette a vásárlást, feldolgozást, kiszállítást.

Siklói Többcélú Kistérségi Társulás: a normatíva felosztási arányában településenként kell megállapodni, de ezt követően a normatívát az arányok szerint kétféle utalja.

Sellyei és Szigetvári: a kistérség társulás 60 %-ot fordít dokumentumvásárlásra, 40 %-ot a működtetésre. Az utalás zökkenőmentes, az arányok alapján utalják a szerződő feleknek.

2006-ban a tapasztalatokat értékelve módosítottuk a megállapodást. Egységes elosztást javasoltunk: dokumentumvásárlásra 25, fejlesztésre 39, működésre 40%, szolgáltatási díjra 11%-ot javasoltunk.

A dokumentumvásárlást a megyei könyvtár végzi, de pénzt nem vesz át. A könyvbolt a kistérségi társulásnak nyújtja be a számlát. Valamennyi kistérségnek külön leltárt vezet. A dokumentumvásárláshoz meghatalmazást és bélyegzőt kap a társulástól. A mohácsi, szigetvári, sellyei, az új belépő pécsi kistérség, szentlőrinci, és a sásdi velünk szerződött település is ezt a módszert alkalmazza. Siklós az arányok felosztását továbbra is a szerződő felekre bízza, de itt a dokumentumvásárlást a kistérségi társulás nevére és bélyegzőjével bonyolítjuk le.

A komlói az előző évhez ragaszkodik, így a vásárlási összegek beérkezésével gond van, egy település még mindig nem fizette be a 2006. utolsó negyedévi dokumentumvásárlási összeget.

Sásdi Városi Könyvtár: Az elosztás 55 % működésre, 25 % dokumentumvásárlásra, 25 % saját költségekre. Egy fő mozgókönyvtárost alkalmaznak ebből.

A Siklói Városi Könyvtár a részére átutalt összegből fordít a saját költségeire. A megyei könyvtár 10, 2006-tól 11% térítési díjat kap.

Eredmények:

A két évben több mint 180 millió Ft érkezett be a megyébe, a hátrányos helyzetű kistéleplések revitalizációja, felzárkóztatása folyamatos. A 251 községi könyvtárból 102 könyvtárat vontunk be a szolgáltatási rendszerbe.

A szolgáltatások:

- Dokumentum vásárlása a Líra és Lant Könyvesboltból történik, ahol átlag 25 % kedvezményt kapunk
- Általános nagy selejtezés
- Dokumentum feldolgozás
- Internet tanfolyam felnőtteknek (kihelyezett)
- Alapfokú továbbképzés
- 2007-ben középfokú könyvtáros képzés, utóbbira olyan nagy számban jelentkeztek, hogy a Tolna megyei Tamásiban is kihelyezett képzést indítunk.
- Rendezvények szervezése (Nagy Könyv mozgalom), pályázati forrás biztosítása,
- Kötetés pályázati forrás révén.

Állományfeltárás:

A mozgókönyvtári ellátás tervszerű ellátásának része az állomány feltárása elektronikus úton. Valamennyi szolgáltató hely új beszerzése OPAC-ba került, és megkezdődött a selejtezett, rendezett állomány gépre vitele.

A működtetés feltételeinek biztosítása:

A normatíva lehetőséget ad a működtetés feltételeinek biztosítására: könyvtáros megbízási díjára, egyéb kiadásokra, pl. fűtés, világítás, telefon- egyéb telekommunikációs költségek, így beindulhattak a szolgáltatások.

Nőtt az állomány, és a dokumentumtípusok összetétele is változott. Megkezdődött a könyvtárosok képzése, és egyéb külső forrásokból kihelyezett számítógépes felhasználói tanfolyamot szerveztünk. 4 alkalommal kb. 60 főnek.

Az állomány rendezettsége, szakszerű feltárása, a nyilvántartások felújítása, az állománygyarapítás, új korszerű dokumentumok beszerzése, az épületek felújítása, a bútorzat korszerűsítés, számítógépek és egyéb műszaki eszközök vásárlása, Internet előfizetés - ezek a főbb eredménye az új feladat ellátási formának. A településeket is ösztönzi az eredmény is egyéb forrásokból is fejlesztik az ellátó helyeket.

Tendenciák:

- Csökkent a nyilvános jegyzéken szereplő könyvtárak száma. 2006-ban jelentős számban kérték levételüket a kistéleplések könyvtárai.
- A normatíva a fenntartó működési kiadásaira is fordítható, így egyre több település igényli a szolgáltatást.
- Nőtt a megbízási szerződéssel foglalkoztatott könyvtárosok száma.
- A normatíva fejlesztésre és felújításra is fordítható. Számos könyvtárban új berendezést, számítógépet vásároltak, előfizettek az Internetre.
- 2005-2006-ban 180.111.600 millió Ft érkezett a megyébe, melyből 157 könyvtárat nyitottunk meg, illetve fejlesztettük. A 2007-ben csatlakozó 138 településre a várható normatív támogatás 179.000.000Ft, a három év támogatási összege 0,5 milliárd, a 2005.évi érdekeltség-növelő támogatást beszámítva 541.911.000 Ft!

További feladat:

- A könyvtár használat ösztönzése, forgalomelemzés.
- A könyvtári fejlesztések vizsgálata.
- A működésre, fejlesztésre fordítható normatíva hányad pénzügyi ellenőrzése.

Pécs, 2007. január 25.

Kalányos Katalin
igazgató

M Ű H E L Y

Vitrin alatt...

„A zene lelki táplálék, és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele, lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be.”

Kodály Zoltán

Kodály Zoltán életművét reprezentáló kultúrtörténeti kordokumentumok a múlt század elejéről, közepéről, a Csorba Győző Megyei Könyvtár Pécsi Hangtárának és Zeneműtárának anyagából.

Ez év márciusában a zeneszerző halálának 40. évfordulójára emlékezünk, decemberében pedig születésének 125. évfordulóját ünnepeljük.

E kettős évforduló kapcsán talán nincs olyan kulturális közintézmény, amely ne emlékezne meg valamilyen formában róla. Könyvtárunk egy kis kiállítással tiszteleg a zeneszerző előtt. Kodály életművét méltatni közhely lenne ezen oldalakon, műveinek jelentősége, a magyarországi és az egyetemes kultúra történetében betöltött szerepe minden könyvtáros kolléga előtt ismert.

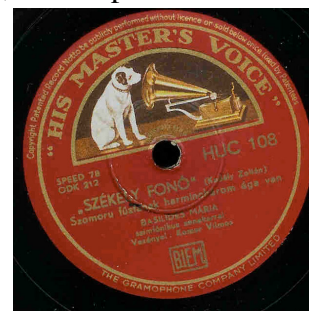
A Zeneműtár különgyűjteményében való kutakodás közben, rábukkantunk olyan lemezre, folyóiratokra melyek a zeneszerző, tudós életében jelentek meg. Sokan már akkor felismerték művészetének, megfogalmazott gondolatainak máig is ható jelentőségét, mely a magyarság lelki egészségének megtartását a nyelv művelésén, a zenei gyökereknek megismerésén, és a kisgyermek általános zenei nevelésén keresztül akarta elérni.

A Pécsi Hangtár Tiszai Andor gyűjteményéből került elő négy **1928-as első kiadású His Master's Voice Kodály lemez.**

1928 decemberében, Budapesten a His Master's Voice angol cég lemezfelvételeket készített többek között Kodály népdalfeldolgozásaiból.

Közel 50 művét játszották föl gramofonlemezre. Ezek

a korai felvételek nem csupán történeti érdekességek. Kodály a művek lemezre vételénél személyesen részt vett, így biztosítva a szerzői szándék művészi, pontos megvalósítását. A lemezeken közreműködő művészek: Palló Imre, Basilides Mária, Meggyasszay Vilma, stb. mind a kor legkiválóbb magyar énekművészei voltak. A népdalfeldolgozásoknál a zongorakíséretet például maga Bartók Béla játszotta.

Ezen lemezek most megtekinthetők a földszinti kölcsönzötér asztali üveges tárlójában, de akár meg is hallgathatók a zeneműtárban, hiszen 1958-ban a régi felvételek egy részét a Hungaroton magyarországi lemezcég is kiadta mikrobarázdás hanglemezen.

Az üveges tárlóban egy másik korabeli dokumentum a zenetudós munkásságát hivatott reprezentálni. Kodály 1908-tól a Zeneakadémia tanára lett. Zeneszerzést, zeneelméletet tanított több tanulmánya akkori zenei szakfolyóiratokban rendszeresen megjelent.

Egy **1917-es Zenei Szemle** (1.évf. 1.szám.) Zeneelmélet rovatában *Ötfokú hangsor a magyar zenében* címmel írt tanulmányt.

1925-től fokozott gondot fordított az ifjúság zenei nevelésére, kórusműveket, ének, olvasó gyakorlatokat írt. Előadásokat tartott vezényelt ország szerte. Valóságos harcot indított a zenei analfabétizmus és félműveltség ellen. Így sikerült elérnie, hogy hivatalos támogatás

nélkül már a 30-as évek elején országos mozgalommá vált az **Éneklő Ifjúság**.

Havi rendszerességgel jelent meg azonos címmel egy ifjúsági zenei lap mely arra volt hivatott, hogy e nemes kezdeményezést életben tartsa. A folyóirat **1942-es** (II. év 3.szám.) **novemberi száma** kifejezetten **Baranya vármegye és Pécs városa zenei életét mutatta be** nem kis büszkeségünkre csupa dicsérő szóval. A dolog aktualitását pedig az adja, hogy mindjárt az első lapon a pécsi ifjúság 65 évvel ezelőtti Kodály ünnepéről kapunk beszámolót.

Jó tudni, hogy most 2007-ben Pécs zeneművészei, zenei együtteseinek és pedagógusai már összefogtak, és azon vannak, hogy ezt a kettős évfordulót a város is méltóképpen már az Európa Kulturális Fővárosa cím elkötelezettségére gondolva kívánja megünnepelni.

Győriné Kövesdi Zsuzsanna

Közkönyvtárak és szolgáltatásaik

/Közérdekű információk, üzleti információszolgáltatás, teleházak/

Az informálódásra kényszerített embernek ma még mindig nincs annyi lehetősége, hogy az információszolgáltató eszközök kezelését birtokolja, az „informálódni tudás” képességét elsajátítsa. Ezen hiányok leküzdésében segíthetnek a közkönyvtárak.

A közkönyvtár, mint intézmény:

A régi közművelődési könyvtári fogalom helyett a könyvtári törvény /1997/140/ visszatért a századelő gyakorlatához, amikor közkönyvtárnak vagy nyilvános könyvtárnak fordították a *public library* kifejezést. Ez a terminus jobban kifejezi a ma könyvtáreszményét. Ma ez az intézmény - *közkönyvtár* - jelenti az *állampolgári jogon járó könyvtári szolgáltatások intézményét*. Feladata: *a társadalom javát, a közjót szolgálni, az emberi tudáshoz való hozzáférést biztosítani.*

A közkönyvtárak *kulturális alapintézmé-*

mények továbbra is, kulturális, művelődési, szórakoztatási szükségleteket elégítenek ki, ugyanakkor a megjelenő információ szükségletek kielégítését is teljesíteniük kell.

Törvényi keretek

Az 1997/140-es könyvtári törvény szerint a **nyilvános könyvtárak alapkövetelményei:**

/Nyilvános könyvtáraink: az OSZK, a 12 állami fenntartású szakkönyvtár, állami fenntartású egyetemi könyvtárak, megyei könyvtárak, települési önkormányzatok által fenntartott könyvtárak/

- mindenki által használható és megközelíthető
- könyvtári szakembert alkalmaz
- rendelkezik kizárólagosan könyvtári szolgáltatások céljára alkalmas helyiséggel
- rendszeresen megfelelő időpontban tart nyitva
- helyben nyújtott alapszolgáltatásai ingyenesek

A nyilvános könyvtárak alapfeladatai:

- a fenntartó által kiadott alapító okiratban és a szervezeti működési szabályzatban /SZMSZ/ megfogalmazza a könyvtár céljait és feladatait.
- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól
- biztosítja más könyvtárak állományainak és szolgáltatásainak elérését
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum és információcserében

Ingyenes alapszolgáltatások:

- a könyvtár látogatása
- a könyvtár által kijelölt gyűjteményrészek helyben használata
- az állományfeltáró eszközök /cédula-, gépi katalógusok/ használata
- információ a könyvtár és a könyvtári rendszer szolgáltatásairól

A települési /községi, városi, fővárosi/ és a megyei könyvtári, azaz a közkönyvtári ellátás biztosítása a helyi önkormányzatok kötelező feladata /tv. VI. fejezet 64§(1)/.

A törvényben megfogalmazott alapkövetelmények, alapfeladatok minden nyilvános könyvtár számára kötelezőek, ezen túl a települési és a megyei könyvtár:

- gyűjteményét és szolgáltatásait a helyi igényeknek megfelelően alakítja
- közhatalmi információs szolgáltatásokat nyújt

- helyismereti információkat és dokumentumokat gyűjt
- szabadpolcos állományrészrel rendelkezik

Új szolgáltatások:

Az olvasószolgálat jelentősége napjainkban felértékelődik. Új szolgáltatásokat kell bevezetni, így növekedhet a könyvtár népszerűsége, alkalmassá válik az intézmény a folyamatos megújulásra, hogy teljesíthesse *mindenkori küldetését, az érték közvetítését.*

Ilyen új szolgáltatások:

- Közérdekű – közhatalmi információs szolgáltatások
- Üzleti információs szolgáltatások
- Közösségi szolgáltatások /teleházak/

Közérdekű – közhatalmi információszolgáltatás

Mindazon ismeretek, amelyeket a polgárok mindennapi problémáikhoz, gondjaihoz segítséget nyújtanak közérdekű-közhatalmi információszolgáltatásnak nevezünk.

Magyarországon a 80-as, 90-es évektől működnek közhatalmi információs szolgáltatások. Az 1997/140 tv. alapfeladatként határozza meg a közkönyvtárak részére a közhatalmi információszolgáltatás nyújtását az állampolgárok részére. Az első színvonalas közhatalmi tájékoztatás a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban valósult meg. A FSZEK a 90-es évektől telefonon működtet ilyen szolgáltatást a 06-1-267-6767 számon.

Témakörök:

1. Közigazgatási – jogi információ
2. Információk a fogyasztóknak szolgáltatásokról
3. Kulturális, művelődési lehetőségek
4. Egészségügyi információk
5. Környezetvédelmi információk
6. Mezőgazdasági információk
7. Gyerekeknek, ifjúságnak szóló közhatalmi információk
8. Oktatási, továbbképzési lehetőségek
9. Turisztikai információk

De ezeken túl is rengeteg témakörben lehet közhasznú információszolgáltatást készíteni: pl. hobby, lakás-lakberendezés, táplálkozás, sport, vendéglátás stb.

Miért alkalmasak a könyvtárak a közérdekű közhasznú információszolgáltatásra?

A könyvtárak nagy hagyománnyal rendelkeznek az információszolgáltatás terén. Rendelkeznek dokumentum állománnyal. Nincsenek korlátjaik a használóik tekintetében. Kedvező a nyitva tartásuk. A könyvtárak hálózatban működnek, a könyvtári rendszer szolgáltatásait szolgáltatják. Nagyon sok intézménnyel jó kapcsolatot tudnak kiépíteni. Korszerű információs technológiával rendelkeznek.

Közhasznú információszolgáltatás létesítésének lépései:

- *A közösségi profil felismerése:* pontos felméréseket kell végezni, milyen az adott település társadalmi, politikai, gazdasági helyzete, foglalkoztatása, milyenek az infrastrukturális viszonyok, kulturális helyzet...stb.

- *Milyen az információszolgáltató profil:* az adott településen ki foglalkozik információszolgáltatással, milyen témában.
- *Az információs igények profilja:* melyik az a terület, ahol hiány van az információban? Kérdőíves felmérést készítünk.
- *A célkitűzés meghatározása*
- *Meg kell tervezni:* milyen dokumentumbázissal induljon, kell-e internetes hozzáférés, meg kell tervezni a nyitva tartást, hány fő személyzet kell, milyen forrásból tudjuk fedezni a folyamatos üzemeltetést. Szem előtt kell tartani, hogy bizonyos információk megszűnnek, bizonyosak előjönnek.
- *Építsünk mi is az állampolgárra.*
- *Fél év múlva mérjük a hatékonyságát a szolgáltatásnak.*
- *Vezessünk nyilvántartást a kérdésekről:* milyen kérdésekre nem tudtunk válaszolni?
- *A szolgáltatás elindítása előtt propagandát /TV, Rádió, nyomtatott sajtó/ kell kifejteni.*

A sikeres működés feltételei:

- Ha meghatározott célcsoportra irányul
- Megfelelő igény kell a szolgáltatásra
- Frissesség, aktualitás
- Ha a használati díj alacsony /maga a közhasznú szolgáltatás ingyenes, de a köré szerveződő szolgáltatás fizetős/
- Ha tudnak a létezéséről

Sikertelen a működés:

- Ha az egész lakosságot célozza meg
- Gyér az érdeklődés
- Nem aktualizáljuk
- Ha drága
- Ha nem volt reklámozva

Üzleti információszolgáltatás

Mire terjed ki:

- Gazdasági információ
- Jogi információk /a gazdasági életet irányító tv-ek, pénzügyi rendelkezések/
- Tudományos műszaki információk /szabadalmakról, szabványokról, védjegyekről /

- Üzletviteli információk /piaci, termék-információ pénzügyi, banki informácó/
- Céginformációk /általános, külpiaci ismeretek/
- Technológiákra vonatkozó információk /új technológiák, trendek, legfőbb szállítók, értékesítési feltételek, árszint/

Üzleti információszolgáltatás a könyvtárakban:

A vállalkozásoknak naprakész, hiteles, pontos, gyorsan és reális áron szolgáltatott információkra van szükségük.

Első ilyen információs központot 1904-ben, New Jersey-ben hozták létre.

Néhány üzleti információt nyújtó szolgáltatás:

PULMAN – közérdekű-közhasznú-üzleti információszolgáltatás

VIP-program /1992/ Vállalkozói Információs Projekt

KISZL Péter a TMT-ben jelenteti meg a céginformációs adatbázisait

A könyvtárak a kis- és középvállalkozókat célozzák meg, a nagyvállalatok információs brókereket alkalmaznak.

Az *információs bróker* pénzért, megrendelésre dolgozik, minősítést kap, az információt újracsomagolja.

Teleházak

A teleház egy olyan többfunkciós, nyitott profilú, kis közösségi, információs és telekommunikációs központ, amely elsősorban kistelepüléseken létesül. Szolgáltatásai fokozatosan alakulnak ki a helyi igények függvényében és bárki számára hozzáférhetőek.

Közösségi szolgáltatások:

- Civil szervezetek számára adminisztrációs háttér
- Hírgyűjtő és szétsugárzó központ
- Közösségi memória

- Helyi újság, helyi tv
- Pályázat figyelés-, írás

Civil központként való működés:

- Szociális gondoskodás /pl. ebédhozatás, gyógyszer összegyűjtés /
- Mit árusíthat helyben /pl. helyi újságot, helyi amatőr művészek tárgyait, hivatalos nyomtatványokat /

Szolgáltatásai:

- Nyitott a profilja /a lakossági igény szerint alakítja a szolgáltatásait /
- Közérdekű – közhasznú információ szolgáltatás
- Oktatás /számítógépes képzés, nyelvtanulás lehetősége/
- Vállalkozói továbbképzés /pl. falusi turizmust végzőknek/
- Népfőiskolai program
- Távoktatás, távmunka
- Irodai, technikai szolgáltatások
- Kommunikációs szolgáltatások /telefax, elektronikus levelezés/

Minden könyvtár gyűjteményből, eszközszerzből, olvasókból, könyvtárosokból és (szak)szolgáltatásrendszerből áll. A XX. században a szolgáltatásrendszer jelentősége megnövekedett, napjainkra a prioritás változott meg: első a szolgáltatásrendszer + az olvasók. Ezt szolgálja minden.

Drinóczi Ildikó

B E M U T A T J U K

Dunaszekcsői ÁMK Könyvtár tagintézmény

Dunaszekcső Baranya megye északkeleti részén, három megye (Baranya, Bács-Kiskun, Tolna) határán található, 2200 lelket számláló község, mely természeti környezetével, a Dunával, domborzatával Baranya megye legszebb települései közé tartozik. Nemzetiségi összetétele vegyes, a

magyarok mellett cigány, német és szerb lakosok lakják. Fekvése miatt nagyon vonzó sok városi és külföldi ember számára. A településről, közhasznú információkról, a község történetéről, kulturális intézményeiről a www.dunaszekcso.hu honlapon olvashatunk.

Könyvtára nagy múltra tekint vissza. A valamikor két könyvtárszekrényvel induló szolgáltatás az 1960-as években két helyiségből álló könyvtárrá bővült, a későbbiekben többször költözött 2006 szeptemberéig pedig a helyi Művelődési Ház keretein belül működött. Az előző könyvtárosok nyugdíjba vonulása miatt a könyvtár működését át kellett szervezni. Helyileg is új helyre költözött, az általános iskola területén különálló épületben kapott helyet. (Az általános iskola a Jankovich család kúriája volt. A 19. század elején részben átépítették.) A könyvtáros munkát két kezdő kolléga látja el. Mindketten félállásban végzik a könyvtárosi teendőket. A könyvtárvezető a helyi iskola német nemzetiségi tanítója, és középfokú könyvtáros-asszisztens végzettséggel rendelkezik.

Az előző könyvtáros a költözés előtt, a leltárral egyidejűleg nagy selejtezést hajtott végre, mivel az állomány már igen elavult volt, sok volt az elhasználdott könyv. Az átvétel után rögtön megkezdtek az állomány frissítését, a hiányzó alapműveket pótoltuk, ezzel egyidejűleg a könyvtár alapidokumentumait felülvizsgáltuk. Megkezdtek a könyvtár állományának elektronikus feldolgozását.

Legfontosabb céljaink között szerepel minden olyan eszköz megragadása, amivel a könyvtárat élővé tehetjük. Folyamatosan mérjük az olvasói igényeket, különböző programokkal igyekszünk a falu egyes rétegeit megszólítani és becsalogatni a könyvtárba. Az óvodásokat mese délelőttön láttuk vendégül, az általános isko-

lásoknak játékos műveltségi vetélkedőt szerveztünk, a felnőtteknek pedig egy nagyon sikeres író-olvasó találkozót rendeztünk, ahol a vendég a helyi fogorvos volt, aki afrikai vadászélményeiről írt könyvét mutatta be. Hasonló rendezvények szervezése folyamatosan szerepel terveink között.

Fontos kihívás számunkra, a könyvtárban található értékes szépirodalom és szakirodalom állomány újbóli felfedeztetése az olvasókkal. Ennek érdekében folyamatos könyvajánlásokat sugároz a Falu-Tv, melynek hatása már érződik is. Újdonság a könyvtárban a helytörténeti rész kialakítása, és folyamatos feltöltése. A jeles napokra emlékeztetve az olvasókat, ajánló polcot rendszeresítettünk.

Mivel mindketten kezdő könyvtárosok vagyunk, úgy érezzük, még sok tanulnivalónk van e téren. Ezért minden segítséget szívesen fogadunk a tapasztalt kollégáktól, és mindenkit szeretettel látunk a könyvtárunkban!

Ratting Gáborné

RENDEZVÉNYEK

„Emberek és Könyvek” - Judith Kuckart felolvasóestje

A Csorba Győző Megyei Könyvtárban 2007. január 17-én 17.00 órakor került megrendezésre az „Emberek és Könyvek - német könyvtári támogatás Kelet- és Közép Európának” program keretében Judith Kuckart német író felolvasó estje.

Judith Kuckart, a berlini Skoronel táncszínház megalapítója és vezetője, író, rendező.

Íróként 1990-ben a „Wahl der Waffen” regényével vált ismertté.

Ezt többek között a „Die schöne Frau”, „Der Bibliothekar”, „Lenas Liebe” regénye, valamint a „Die Autorwitwe” elbeszélés-gyűjteménye követte. Legújabb műve, a „Kaiserstraße”, 2006. tavaszán jelent meg.

Judith Kuckart többször járt Magyarországon. Élménydús első látogatásának emlékeit örökítette meg „Budapesti képeslapok” című írásában. Az író először járt Pécsen.

„Emberek és Könyvek - német könyvtári támogatás Kelet- és Közép Európának” kezdeményezés célja Közép és Kelt Európában Németország és kultúrája iránti érdeklődés életben tartása, valamint újbóli felkeltése, különösen a fiatalok körében. Az „Emberek és Könyvek” kezdeményezés keretében a Német Külügyminisztérium és a Goethe Intézet alapítványokkal karöltve 22 ország 30 könyvtárának irodalommal történő ellátásához nyújt anyagi támogatást.

A www.baralib.hu honlapon az „Emberek és Könyvek” linkre kattintva megtalálhatja a program keretében már megérkezett német nyelvű szépirodalom, kézikönyvek, német nyelvű szakirodalom és elektronikus adathordozók listáját.

Internet Fiesta

2007. március 20-31-ig tartott a minden évben megrendezésre kerülő Internet Fiesta. A 8. magyarországi fesztivál témája az elektronikus ügyintézés. Könyvtárunk három programmal kapcsolódott az eseményhez. Készítettünk egy net-

tötöt olvasóink részére, mely az e-ügyintézéshez kapcsolódó weblapok segítségével tölthető ki, e témakörben dokumentum-kiállítást rendeztünk a könyvtár állományából, illetve március 21-én Schlepp Péter tartott előadást kiemelve a pécsi elektronikus ügyintézés lehetőségeit.

Tavaszi Nyílt Hét

Jelenleg zajlik a Tavaszi Nyílt Hét esemény-sorozata (2007. március 26. - április 16.)

Rendezvények:

Március 31. 10⁰⁰-13⁰⁰

Lemezborze a Zeneműtárban

Április 2. 10⁰⁰-12⁰⁰

Matiné a Tímár utcai Szociális Otthon lakóinak

Április 6.	10 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Matiné az Apáca utcai Nyugdíjas Klub tagjainak
Április 11.	14 ⁰⁰ -tól	<i>Versről versre</i> – folyamatos versfelolvasás a Költészet Napja alkalmából
Április 11.	15 ⁰⁰	Csorba Győző emléktábla avatás
Április 16.	9 ⁰⁰	Iskolai könyvtárosok és könyvtáros tanárok ismerkedés a Pécs – Baranya könyvtárral

Egyéb programok:

(a nyílt hét alatt folyamatos)

- *Együtt* címmel kiállítás: Európa ünnepel – a Római Szerződés 50. évfordulója
- Könyv- és lemezvásár 100 Ft-os egységáron
- Könyvtárhasználati vetélkedő általános és középiskolásoknak
- Könyvtárhasználati foglalkozások és rendhagyó órák középiskolás csoportoknak
- Kodály életmű kiállítás a Zeneműtárban

INTERNET OLDAL**A hangoskönyvek az interneten és a könyvtárban**

Rohanó világunkban vajmi kevés idő jut fogyatékkal élő embertársainkra. Intézzük ügyes-bajos dolgainkat, futunk a pénzünk után. Kevesen, nagyon kevesen tudják felvállalni a vak embereknek való önzetlen segítséget. Vak embertársaink néha csak családtagjaikra támaszkodhatnak.

Szerencsére azért akad egyesület, amely felkarolja a vak vagy gyengénlátó honfitársainkat. A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége honlapja (<http://mvgyosz.budapest.hu>) segítségével is próbál megfelelni az általuk felvállalt feladatoknak. Próbál segítséget nyújtani vak vagy gyengénlátó embereknek.

A fogyatékkal élő emberek lehető legteljesebb életének megteremtése érdekében több évtizedes együttműködés van az MVGYOSZ és a magyar könyvtárak között. Célul tűzték ki, hogy ne szenvedjenek hátrányt abban, hogy nem tudnak könyvet olvasni. Az olvasás által okozott szórakozás és kultúrálódás a fogyatékkal élőknek is megjár. Rendezvények sokasága, felolvasóestek, szavalóversenyek mellett fontos szerep jut a hangoskönyveknek. Ezek azok a dokumen-

tumtípusok, amik legelőször kazetta hanghordozón szolgálták a könyvtárhasználókat úgy, hogy műveket felolvastak neves színészek.

A Csorba Győző Megyei Könyvtár is szoros kapcsolatot ápol a baranyai tagszervezettel. Minden forrást igyekeznek megragadni, hogy a könyvtár hangoskönyv gyűjteményét gyarapítsa.

(<http://www.baralib.hu/baralib/hangoskonyv.php>)

Sajnos az ezredforduló táján egyre kevesebb hangoskönyv-kazetta látott napvilágot. Holott nemcsak gyarapításra, hanem pótlásra is nagy szükség lett volna, hiszen ezek mágnesszalagon lettek rögzítve, ami könnyen szakad, rongálódik, élvezhetetlenné válik.

Az idő túlhaladt a magnókazettán, új hangrögzítési technikát fejlesztettek ki. Manapság már CD lemezek árasztották el a boltok polcait. Ennek az új, biztonságosabb adatrögzítési technikának köszönhetően új lendületet kapott a hangoskönyvek kiadása. Hangoskönyv-CD-k kiváló minőségben jelentek meg.

Napjaink webkönyváruházai is külön oldalakat szentelnek ezeknek a kiadványoknak. Pl.: <http://www.libri.hu/hu/book/hangoskonyvek/index>

Itt szerző szerinti abc sorrendbe válogathatunk a HKCD-k között. Megtekinthetjük a CD-borítókat, megtudhatjuk, hogy melyik neves színész vagy színésznő olvassa fel a keresett művet.

A könyvtárak nagy öröme egy újabb honlap is megnyitotta kapuit a hangoskönyvek beszerzése iránt érdeklődők előtt. A <http://www.hangoskonyvek.hu/catalog/index.php>

oldalon csakis a digitális módon rögzített hangoskönyvek teljes palettáját tekinthetjük meg. Szerencsére a Csorba Győző Megyei Könyvtár is tud évről-évre kisebb-nagyobb összeget hangoskönyv-CD vásárlására fordítani. Így lehetőség nyílik nemcsak audio-CD-k vásárlására, hanem – a nagyobb terjedelmű művek új hangrögzítési technikával felvett – mp3-CD-k megvételére is.

Hazánkban nemcsak magyar nyelvű hangoskönyv-CD-eket tudunk vásárolni, hanem német és angol nyelven felolvasott műveket is hallgathatnak a vakok és gyengénlátó embertársaink.

Könyvtári felmérések alátámasztják, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik a HKCD iránt. Meglepődéssel tapasztaljuk, hogy most már nemcsak a vakok és gyengénlátók kölcsönöznek hangoskönyveket,

hanem új társadalmi rétegek is igénybe veszik ezeket a szolgáltatásokat.

Ilyenek az idős nyugdíjas korosztályba tartozó könyvtárhasználók, akiknek már hamar fárad a szeme, sokdioptriás olvasószemüveggel tudnának csak könyvet olvasni. Inkább meghallgatják, hiszen ma már megtehetik.

Az elfoglalt háziasszonyok is megtalálták a számukra kellemes megoldást. Házimunka közben (mosás, vasalás, mosogatás) hallgatják a kedvenc könyveiket.

Előfordult már, hogy valaki autóvezetés közben hallgatta meg kedvenc kisregényét egy kedvelt színész felolvasásában.

És még sorolhatnánk azokat az élethelyzeteket, amikor is hangoskönyv hallgatására adódik lehetőség.

Összességében elmondható, hogy a magnókazetták korának végével nem ért véget a hangoskönyvek pályafutása, sőt reneszánszát éli ez a dokumentumtípus. Az igazán egy rétegnek szóló – a vakoknak és gyengén látóknak – kiadványok keresettek lettek a könyvtárhasználók körében is.

Egyre több háztartásban a szalagos magnókat felváltja a CD-magnó vagy egyre több családnál található DVD lejátszó. A hangoskönyveket bármelyik eszköz lejátsza és máris élvezhető az alkotás.

Márkus István

H Í R E K, K Ö Z L E M É N Y E K

Átalakul a British Council

2007. március 19-én zajlott a British Council GatewayUK hálózatának értekezlete.

A program előadói a BC-nál zajló változások lényegi elemeit ismertették. A British Council új stratégiája a jövőben nagyobb hangsúlyt fektet a partneri együttműködések alapuló projektekre, ezért Európa-szerte csökkenti a nem ilyen

jellegű tevékenységét és az ehhez kapcsolódó nyilvános szolgáltatásait. Magyarországon ez elsősorban a könyvtárat és a nyelvtanítási központ oktatási részlegét érinti. A British Council központi vezetése úgy döntött, hogy 2007 júliusától nem működteti tovább könyvtárát és 2007 őszétől bezárja nyelviskoláját.

A könyvállomány a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárhoz kerül át. A tervek szerint a nyár folyamán feldolgozásra kerül az online katalógusba, és 2007. szeptember-októbertől már elérhető lesz az állomány. Kivételt képeznek a jogi könyvek, melyek a parlament könyvtárában kerülnek elhelyezésre. Ennek megfelelően a kölcsönzés és az internetes előjegyzés április 1-jétől szünetel, és ekkortól az internetes katalógus sem él tovább. A könyvtár állománya április 1. és június 30. között már csak helyben lesz használható. Nyelvtanfolyamainkra beiratkozott hallgatóink és a nyelvvizsgáinkra jelentkezők április 30-ig kölcsönözhetnek

E mellett egy piackutatással felmérték, hogy nincs igazán fizetőképes kereslet a nyelvtanítási központ iránt, ezért megszüntetik. Megmarad viszont a nyelvvizsgaközpont ill. a vidéken lévő vizsgahelyek, sőt ezen a téren fejlesztést is terveznek. Jelenleg az ország 9 helyén zajlik vizsgatevékenység, többek között Pécsen (PTE Pollack Mihály Műszaki Főiskolai Kar). A vizsgahelyeken felkészítő tanfolyamokat is ajánlanak az érdeklődők számára. A jövőben az általános vizsgán túl tervezik a nemzetközi jogi vizsga, valamint egy nemzetközi pénzügyi vizsga bevezetését. Ez iránt Budapesten, Miskolcon és Pécsen merült fel igény.

Megmaradnak továbbá a megyei könyvtáraknál lévő GatewayUK pontok. A pontoktól továbbiakban is aktív részvételt várnak a tájékoztatásban, rendezvényszervezésben, az információk eljuttatásában érdeklődőkhöz, tanárokhoz, diákokhoz.

A hagyományos szolgáltatások csökkentése magával vonja egyrészt a GatewayUK szerepének hangsúlyozását a naprakész tájékoztatásban, valamint az online szolgáltatások erősítését. Ezzel párhuzamosan a regionális együttműködés kap hangsúlyt, országon belül és kívül is. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a megyei pontok egymással kapcsolatot tartva működjenek,

illetve országon kívül is megjelent a regionalitás. Ebben az évben létrejött egy észak és közép-európai régió, mely 13 országot foglal magába, a központ pedig Lengyelországban, Varsóban működik. Fontos változás, hogy a pénzügyek központilag lesznek irányítva, így tehát Budapesten sem lesz kézpénzforgalom. A rendezvényszervezések támogatásától a vezetés nem zárkózik el, de pillanatnyilag nem sokat lehet tudni a 2007/2008-as pénzügyi évről. Az úgynevezett FABS (Financial and Business System) rendszerben a megyei könyvtárak benne lesznek, mely segítségével az ide utalt összegből mi magunk rendezzük rendezvényeink, eseményeink pénzügyi elszámolását. (Pl.: a nyári tréninget szervező megyei könyvtár maga jár utána a helyszín lefoglalásának, szállásintézésnek stb.)

A fent említett régióon belül létrehozunk egy intranet hálózatot. A rendszerben angol nyelven zajlik majd a kommunikáció, amit a Pontban dolgozó kollégának rendszeresen figyelemmel kell követnie, hiszen innen fog értesülni a BC eseményeiről. A régióon az intraneten közös eseménynaptára lesz, a statisztika jelentés lebonyolítása itt zajlik majd, hírlevél-szerkesztő lesz, fórum a pontokban dolgozók részére.

A pontok működése:

A következő pénzügyi évre az igen értékes és hasznos adatbázisokat továbbra is előfizetik. A hozzáférés feltétele ma még bizonytalan. Jelenleg ugyanis a pesti könyvtári tagság a feltétel, ennek megszüntetésével más feltételhez kell kötni az online hozzáférést. (Javaslat szerint a megyei könyvtári tagsághoz kötődne.)

Ezen kívül a könyvtárakban elhelyezett pontokba továbbra is érkeznek az előfizetett újságok (The Week, Hot English Magazine, European Voice), és a tervek szerint továbbra is biztosítani kívánják a mindig frissített és naprakész referenzállományt.

A hangsúly továbbra is az oktatás és kultúra területére helyeződik. Ennek megfelelően a jövőben is szeretnék folytatni a WebEnglish angol nyelvtanároknak módszertani segítséget nyújtó tanfolyamot, a Reading the City olvasás/olvasófejlesztő, brit irodalmat népszerűsítő rendezvényt, továbbra is hasznos információkat nyújtani az Egyesült Királyság oktatási

lehetőségeiről, a kint tartózkodás feltételeiről, munkavállalásról és turizmusról.

Az átalakulás, mely a budapesti központ radikális leépítését is takarja, a napokban zajlik. Feltehetően a Benczúr utcai központot év végével (jövő év elején) át kell adni. Az ott dolgozó kollégák sorsa, valamint a British Council jövőbeni pontos tevékenysége bizonytalan.

Meghalt Rozsnyai Ilona, a siklói könyvtár nyugalmazott igazgatója

Mindannyiunkat megdöbbenett halálának híre. Tudtuk, hogy súlyos beteg, de bízunk a csodában, főként az ő erős akaratában és hitében. A sikeres műtét után reméltük: kap még egy lehetőséget a sorstól. Nem így történt. Ő csak egy lehetőséget kapott.

Rozsnyai Ica – hiszen mindenki így ismerte a városban – született siklói volt. Első munkahelye a könyvtár, ahol 1961-től nyugdíjba vonulásáig 1999-ig dolgozott. Az itt eltöltött 38 évből 29-et a könyvtár vezetőjeként. A szombathelyi Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola könyvtár-népművelés szakán szerzett oklevelet. Szorgalmas, erős akaratú ember volt. Maga a könyvtárosság –mely az élete lett – a feladattal való teljes azonosulást jelentette számára. Pályafutása során a könyvtári tevékenység csaknem minden részterületén dolgozott. Volt olvasószolgálatos és hálózati könyvtáros is. Utóbbit, mely a kistelepülések könyvtári ellátását jelentette, egész pályafutása során kiemelt feladatnak és szívügyének tekintette. Nehezen élte meg, amikor a rendszerváltás után az oly sok munkát és energiát felemészítő könyvtári hálózat elemeire esett szét. Szívós és kitartó munkájának köszönhető, hogy 15-20 település a nehézségek ellenére is tagja maradt a könyvtári ellátó rendszernek, melyek a folyamatos ellátás eredményeként 3 évvel ezelőtt elsőként csatlakozhattak a minőségileg magasabb szintet biztosító kistérségi könyvtári ellátáshoz. Vezetőként sikerült elérnie, hogy a könyvtár létével, igényekhez igazodó szolgáltatásaival meghatározó szerepet tölthessen be városunk életében. 1984 mérföldkő volt a könyvtár életében. Ekkor adták át a gyermekkönyvtárat, mely a mai napig a város egyetlen gyermek és ifjúsági célú közösségi színtere. S ez is Ica érdeme. A jövő olvasói mindig fontosak voltak számára, s az új helyszín lehetővé tette, hogy meggyeszte elismert, igen magas színvonalú munka folyjon a falak között. A megye városi könyvtárvezetői közül elsőként ismerte fel és szorgalmazta a számítógépes feldolgozás szükségességét, a regionális és országos adatbázisok elérhetőségének fontosságát. Az új kihívás lábba hozta szakmai aktivitását, az elektronikus tartalomszolgáltatás könyvtári kérdései foglalkoztatták. Sikeres pályázataival megteremtette az ehhez szükséges infrastruktúra alapjait. Nevéhez fűződik a rendszeres nyelvtanfolyamok szervezése is.

Szomorúan fogadtuk a telefonon érkezett hírt, hogy meghalt.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

A siklói Városi Könyvtár munkatársai

FIGYELŐ

Közlemény a nyilvános könyvtárak jegyzékéről = KK 2007/1.sz.

Tájékoztató a muzeális intézmények díjmentes látogatását biztosító igazolásról = KK 2007/2.sz.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium közleménye a dokumentumvásárlási hozzájárulásról = KK 2007/4.sz.

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium honlapjának "Jogszabálytervezetek" olda-

lán az egyeztetés alatt álló jogszabályok között (<http://www.okm.gov.hu/main.php?folderID=1331>) elérhető a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000.(I.14.) NKÖM rendelet módosítására vonatkozó rendelettervezet.

A rendelettervezet szövege:

http://www.okm.gov.hu/letolt/elektronikus_ugyintezes/kulturalis_szakemberek_kepzes_070303.pdf

K Ö N Y V A J Á N L Ó

(A Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2006/12. számában megjelent ismertetés alapján)

A könyvtári rendszer stratégiai fejlesztése sorozat harmadik kötete a *Könyvtárellátási Szolgáltató rendszer (KSZR) Tájékoztató a kistételepülések könyvtári ellátásáról* címen jelent meg.

A bevezetőben Skaliczki Judit a falvak, kistételepülések könyvtári ellátásának fontosságáról ír. Arról, hogy ma nem csupán dokumentum ellátásra van szükség a falvakban, hanem arra, hogy bárki, bárhol részese lehessen a hazai könyvtári rendszer nyújtotta szolgáltatásoknak. E cél elérésére alkalmas a KSZR, melynek széles körű megvalósulása, az elkövetkező évek fontos feladata. Különösen akkor, ha felismerjük, hogy mindez része a vidékfejlesztésnek, az ott élők társadalmi, kulturális helyzetének javításának.

A kötet ezt követően közli a koncepció teljes szövegét, majd Kenyéri Katalin tanulmánya következik könyvtári szempontból a többcélú kistérségi társulások jogi szabályozásáról.

A KSZR széles körű bemutatását Ramháb Mária, a regionális munkacsoport vezetője végezte el. Tanulmányában kiemelte, hogy „a községekben élők közvetve vagy

közvetlenül hozzáférjenek olyan hatékony és minőségi könyvtári ellátáshoz, amely alapvetően a felhasználók igényeit elégíti.”

Tóth Máté a könyvtár-

buszokról szóló írásával egészítette ki az eddigieket, valamint alapos áttekintést adott a hazai mozgókönyvtárak múltjáról.

A Példamutató gyakorlatok című részben pedig Czupi Gyula-Kardos Ferenc tanulmánya a nagykanizsai, Halász Magdolna írása a sárospataki kistérségi tapasztalatokat összegzi. Guszmáné Nagy Ágnes a Heves megyei, Pallósiné Toldi Mátra a Vas megyei, Kalányos Katalin írása pedig a Baranya megyei kistérségek eddigi tapasztalatait osztják meg az olvasóval.

Tartalom:

Mozgókönyvtári ellátás tapasztalatai Baranya megyében	1
„Vitrin alatt” Csorba Győző Megyei Könyvtár Pécsi Hangtárának és Zeneműtárának anyagából	5
Könyvtárak és szolgáltatásaik	6
Dunaszekcsői ÁMK Könyvtár tagintézmény	9
„Emberek és Könyvek” - Judith Kuckart felolvasóestje	10
Internet Fiesta	11
Tavaszi nyílt hét	11
A hangoskönyvek az interneten és a könyvtárban	12
Átalakul a British Council	13
Figyelő	16
Könyvajánló	16

BKI

A Csorba Győző Megyei Könyvtár információs lapja. Kiadja a Csorba Győző Megyei Könyvtár. 7621 Pécs, Apáca u. 8. Telefon: 72/514-490. Fax: 72/513-530. E-mail: titkar@mail.baralib.hu. Felelős kiadó: Kalányos Katalin. Főszerkesztő: Kisszabóné Trapl Ivett. A szerkesztőbizottság tagjai: Fehérváry Klára, Keszi Erika, Márkus István, Végh Ildikó.

Technikai szerkesztő: Katona Anikó.

Készült házi sokszorosítással, 270 példányban.

ISSN 1585 3500